Beskæftigelses-
ministeriet

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
lov@ft.dk

Karina Adsbøl
Karina.Adsbol@ft.dk

Beskæftigelsesministeriet
Holmens Kanal 20
1060 København K

T +45 72 20 50 00
E bm@bm.dk
www.bm.dk

CVR 10172748

J.nr. 2021 - 2499
30. juni 2021

Beskæftigelsesudvalget har i brev af 18. marts 2021 stillet følgende spørgsmål nr. 306 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Adsbøl (DF). Der er svaret foreløbigt den 15. april 2021.

Spørgsmål nr. 306:
"Vil ministeren redegøre for, om det vil betyde en ekstra udgift eller en besparelse for samfundet, hvis en folkepensionist af helbredsmæssige årsager fx vil bosætte sig i eksempelvis Thailand eller Spanien og fortsat bevarer sit pensionstillæg?"

Svar:
Folkepensionen er indrettet med henblik på at sikre, at pensionister bosat i Danmark har et rimeligt forsørgelsesniveau. Grundbeløbet skal dække den basale forsørgelse, mens pensionstillægget skal dække de almindelige leveomkostninger for pensionister med ingen eller få midler ud over folkepensionen. Pensionstillægget er således tilpasset niveauet for leveomkostninger i Danmark.

Jeg synes, at det giver god mening, at reglerne er indrettet på en sådan måde, at ydelsesniveauet er tilpasset danske forhold.

Jeg har på den baggrund ikke umiddelbart til hensigt at ændre reglerne for at modtage pensionstillæg uden for EU/EØS og lande, som Danmark har indgået overenskomst med.

Jeg har til brug for besvarelsen indhentet bidrag fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, der oplyser følgende om reglerne om pensionstillæg i udlandet:

"Udgangspunktet i de sociale pensionslove er, at man skal have fast bopæl i Danmark for at få tilkendt og udbetalt folkepension. Der findes dog en række undtagelser, som betyder, at det i visse situationer er muligt at få tilkendt og/eller udbetalt folkepensionen i udlandet.

Statsborgere fra EU/EØS-lande og Schweiz har i henhold til EF-forordning nr. 883/2004 samme muligheder som danske statsborgere for at få tilkendt og udbetalt dansk folkepension i udlandet.

Danske statsborgere og statsborgere fra et EU/EØS-land eller Schweiz kan få udbetalt både grundbeløb og pensionstillæg, hvis de bosætter sig i et andet EU/EØS-

land eller Schweiz. Statsborgere fra disse lande kan således fx flytte til Spanien og fortsat få udbetalt folkepensionens pensionstillæg. Det bemærkes, at der gælder særlige regler for Storbritannien.

I andre tilfælde, herunder hvis en folkepensionist flytter til en tredjeland som fx Thailand, vil der kun være mulighed for at få udbetalt folkepensionens grundbeløb og dermed ikke pensionstillægget.

For pensionister bosiddende i fx Thailand har grundbeløbet en væsentlig højere købekraft, og pensionisten har mulighed for at søge om personligt tillæg, hvis de pågældende er i en økonomisk vanskelig situation."

Da der spørges til en folkepensionist, der af helbredsmæssige årsager er bosat i udlandet, er der ligeledes indhentet bidrag fra Sundhedsministeriet, der oplyser følgende:

"En person, der modtager dansk social pension, dvs. folkepension, førtidspension, eller tjenestemandspension og bosætter sig i et andet EU/EØS-land eller Schweiz, kan blive optaget i sit bopælslands offentlige sygesikring efter principperne i EU's koordineringsregler for sociale sikringsordninger. Hvis pensionisten efter EU-reglerne bliver sygesikret til udgift for Danmark, betyder det, at de offentlige udgifter til sundhedsydelser i bopælslandet afregnes med Danmark. Dette vil være tilfældet, hvis personen ikke modtager social pension fra sit bopælsland, men alene eller primært modtager pension fra Danmark.

Pensionisten vil i sit bopælsland have adgang til offentlige sundhedsydelser på de vilkår og til den pris, der tilsvarende gælder for bopælslandets egne sygesikrede pensionister. Den danske pensionist skal dog selv afholde eventuelle udgifter til egenbetaling efter bopælslandets nationale regler og retningslinjer.

Udgiften ved mellemstatslig afregning for de offentlige udgifter til danske pensionister og familiemedlemmer afholdes af Styrelsen for Patientsikkerhed. Der afregnes efter faste principper og på følgende tre måder: 1) Refusion mod dokumentation for de faktiske udgifter 2) Årlig afregning ved fast beløb 3) Gensidigt afkald på refusion efter aftale mellem medlemslandene.

De danske pensionister, der er omfattet af EU-reglerne om koordinering af de sociale sikringsordninger, vil i visse situationer også have ret til at modtage sundhedsydelser i andre medlemslande, Schweiz og Storbritannien.

Danske statsborgere, der er bosat i 3. lande som fx Thailand har adgang til akut og fortsat sygehusbehandling mod betaling under ophold i Danmark, jf. sundhedslovens §§ 8 og 80. Det er ikke muligt at opgøre de offentlige besparelser for så vidt angår sundhedsydelser i Danmark for disse borgere, der er bosat i 3. lande."

Det er umiddelbart ikke muligt at redegøre for hvad de nærmere økonomiske konsekvenser vil være ved, at folkepensionister der af helbredsmæssige årsager bosætter sig i udlandet, får mulighed for at bevare pensionstillægget. Det vil afhænge af de pågældende pensionisters konkrete forhold, herunder helbredsmæssige situation,

og i hvilket omfang det vil medføre, at flere pensionister bosætter sig i udlandet. Overordnet vil det medføre merudgifter til folkepension, der eventuelt kan modvirkers af besparelser til helbredsrelaterede udgifter, som i stedet vil afholdes i bopælslandet.

Det kan på baggrund af foreliggende data imidlertid oplyses, at der er ca. 50.000 folkepensionister med bopæl i udlandet, hvoraf ca. 41.000 pensionister er bosiddende i EU/EØS eller Schweiz og Storbritannien og ca. 9.000 pensionister er bosiddende i tredjelande, jf. tabel 1.

Tabel 1
Antal folkepensionister bosiddende i udlandet efter bopælsland, 2020

Bopælsland	Enlige	Samlevende	Samlet
EU/EØS eller Schweiz og Storbritannien [1]	17.400	23.800	41.200
Tredjelande[2]	3.400	5.700	9.100
Alle	**20.800**	**29.500**	**50.300**

Anm.: Opgørelsen er på baggrund af gruppen af pensionister ultimo året. [1] Omfatter pensionister bosiddende i Spanien. [2] Omfatter pensionister bosiddende i Thailand.
Kilde: Beskæftigelsesministeriets egne beregninger på registerdata fra Danmarks Statistik.

Såfremt reglernes ændres, så det også er muligt for de ca. 9.000 folkepensionister med bopæl i tredjelande (fx Thailand) at få udbetalt pensionstillægget, skønnes det isoleret set, at vil det medføre øget udbetalinger til folkepension på størrelsesordenen 250 mio. kr. årligt, svarende til merudgifter på ca. 150 mio. kr. efter skat. I skønnet er der taget højde for ydelsesniveau efter samlivsstatus, samt at gruppen af pensionister bosiddende i udlandet, i vid udtrækning modtager en reduceret brøkpension som følge af betingelserne for ret til fuld pension på baggrund af bopælsår i Danmark.

Venlig hilsen

Peter Hummelgaard
Beskæftigelsesminister